DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICO-LEGALIS
DE

SVMME NECESSARIA INSPECTIONE CORDIS VASORVMQVE MAIORVM SVB LEGALI INFANTVM SECTIONE

QVAM

ILLVSTRIS FACVLTATIS MEDICAE CONSENSV

PRAESIDE

VIRO ILLVSTRI ET CELEBERRIMO

LAVRENTIO HEISTERO

MED. D. DVC. BRVNSV. AC LVNEBVRG. A CONSILIIS AVLICIS ET ARCHIATRO, PRAXEOS CHIRVRG. ET BOTAN. PROFESSORE PVBLICO ET PRIMARIO, ACAD. SCIENT. CAESAR. ADIVNCTO NEC NON REG. LOND. ET BEROLINENS. COLLEGA LONGE MERITISSIMO, ACADEMIAE IVLIAE CAROLINAE SENIORE GRAVISSIMO, ORDINIS MEDICI h. t. DECANO

PATRONO PRAECEPTORE HOSPITE AC PROMOTORE SVO MAXIME VENERANDO

PRO GRADV DOCTORIS

SVMMISQVE IN SCIENTIA MEDICA HONORIBVS ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBVS LEGITIME IMPETRANDIS

IN IVLEO MAIORI

HORIS ANTE ET POST MERIDIEM CONSVETIS PVBLICAE VENTILATIONI TRADIT

AVCTOR

IOANNES DANIEL FARENHOLTZ

GOSLARIENSIS

DIE XIII OCTOBR. MDCCLII

HELMSTADII
TYPIS PAVLI DIETERICI SCHNORRII ACAD. TYPOGR.

DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICO-LEGALIS

DE

SVMME NECESSARIA CORDIS VASORVMQVE MAIORVM INSPECTIONE SVB LEGALI INFANTVM SECTIONE.

PROOEMIVM.

Actiones humanas ad normam ſtatutorum praeceptorumque diuinorum et ciuilium ſemper dirigendas ac comparandas eſſe, quis eſt mortalium, qui neſciat? Ne haec itaque negligantur, legibus tam diuinis, quam humanis ſancitum eſt, vt quilibet praecepta violantes, et a iure iuſtoque recedentes, poena adficiantur delicto proportionata. Haec vero vt reuera ſit proportionata, iudici quantitas delicti eiusque qualitas perſpecta eſſe debet, hinc Conſtitutio Crim. Carolina ait: *Poena irrogari non debet,*

 ante-

antequam certo constet de corpore delicti. Quum itaque multorum hominum indoles ita deprauata et corrupta est, vt in aliorum hominum sanitatem et vitam, imo in proprium sanguinem saeuire haud erubescant, id quod potissimum et saepissime *de infanticidis* valet, quae tam ex furtiuo, quam interdum quoque ex licito veneris exercitio impraegnatae, partim ob ignominiam euitandam, partim alias ob caussas, v. gr. ob paupertatem vel solam mentem malitiosam grauiditatem occultant, et clanculum parientes infanti vix edito lucem iterum adimunt. Hinc interdum iudicis obiectum est cadauer humanum infantile, de quo quaestio oritur: *an extra vterum viuus infans a caussa violenta mortuus sit?* Quum itaque ad hanc quaestionem resoluendam ac decidendam necessario requiritur exquisita partium corporis humani earumque actionum integritatis et laesionis notitia, ideoque Medicinae cognitio; factum inde est, vt cadauera quaestionis infantilia Medicis tradantur, cum hac requisitione, vt Medici illorum constitutionem tam internam quam externam probe inspiciant, deque inuentis Iudici exhibeant relationem Medicam, visi reperti nomine venientem, quae partes nobiliores corporis tam integras quam laesas, itemque rationes vitae, vitalitatis et mortis indicare debet. Iudex enim exinde perspicere debet, vtrum infans viuus sit exclusus et an vel ex culpa, vel ex dolo accusatorum interemtus sit. Medicus itaque sectionem administrans Iudici euidentia, indubitata et certa indicia suppeditare debet, vt ita dictum corpus delicti sit apertum, cla-

rum

rum et indubitatum. Corpus delicti vero ſaltem adeſt, vbi conſtat de infantis viui et perfecti nati occiſione. Hinc STRYKIVS de Iure ſenſuum Diſſ. I. C. 1. n. 24. 26. ait: *In infanticidio qualitates corporis delicti oculis accurate ſubiici debent.*

Sed, quot inueniuntur relationes Medicae iudiciales imperfectae et mancae, ex quibus nec Iudex nec Collegia Medica certi quid elicere poſſunt? Quales non ſolum in ſcriptis Medico-forenſibus frequentiſſime mihi occurrerunt, ſed et Ill. et Celeberr. Facultatis Medicae hic florentis diiudicationi ſub Actis in puncto infanticidii imputati commiſſae ſunt; quarum nonnullas Ill. D. PRAESES, Praeceptor ac Patronus meus omni aeuo pie deuenerandus, pro ſumma qua me amplectitur, beneuolentia, perlegandas mihi tradidit. In hiſce, inquam, viſis repertis ne minima obueniebat litera de repletione vel euacuatione cordis vaſorumque ſanguiferorum, quorum conditio tamen hic ſcitu ſumme erat neceſſaria. Hinc factum eſt, vt Ill. Facultas Medica de infantis morte nihil certi concludere et demonſtrare poſſet, quapropter infanticidium relinquebatur anceps et dubium, ergo nullum aderat corpus delicti, hinc neceſſario ex culpa et negligentia Medici deponentis poena a Deo et iure criminali ſtatuta, minimum ordinaria ceſſabat; ſicuti certa datur regula: In caſu dubio ſemper eligenda eſt ſententia mitior. Querebatur tunc temporis Venerand. D. PRAESES negligentiam Medicorum ſectiones eiusmodi iudiciales ſuſcipientium, quod praeſer-

tim *in plurimis ſectionibus inſpectionem cordis et vaſorum maiorum ſanguiferorum prorſus omittant*, nihilque de ea in relatione denuncient. Propterea Ill. D. PRAESES mihi de themate inaugurali ex Medicina legali deſumendo cogitanti, auctor erat electionis huius rei ſumme neceſſariae pro obiecto Diſſertationis meae inauguralis, ea intentione, vt in poſterum forſan Medici, et praeſertim iuniores, in perluſtratione eiusmodi infantum magis ad hanc rem reſpiciant. Idcirco in hac Diſſertatione inaugurali Medica oſtendere mihi propoſui; ſumme neceſſariam eſſe inſpectionem cordis et vaſorum ſanguiferorum ſub legali vel iudiciali infantum ſectione. Faxit ſummus rerum arbiter, vt hic labor feliciter cedat in nominis ſui gloriam hominumque ſalutem.

§. I.

Varii profecto ac quamplurimi dantur nefandi et ſceleſtiſſimi hominum plane inhumanorum conatus, quibus tenello infanti vix ex vtero propulſo lucemque huius vniuerſi adſpicienti, lucis vſura mox abripitur. Omnes hos infantem dirimendi modos Medicus probe cognitos habeat atque perſpectos, vt Iudicem certiorem reddere valeat, non ſolum, an infans a cauſſis violentis mortuus ſit, ſed etiam qualis haec fuerit cauſſa violenta et interficiendi methodus. Nam in caſu Infanticidii ſolis praeſumtionibus nulla prorſus habetur fides; contingere enim poteſt, vt feminae inſontes vitae ſuae quandoque pertaeſae, hoc

vel

vel illud Infanticidium ſe commiſiſſe dicant aut fateantur. Ne tales itaque miſerae immerito pleĉtantur ſupplicio, requiruntur probationes luce meridiana clariores; vti BOHNIVS in appendice Exam. Vuln. lethal. Diſſ. I. de Infanticidio p. 185. ait: *Infanticidii ſuſpicio* aliqualis tantum ad huius poenam ordinariam decernendam minus adaequata creditur, *niſi de modo infantem occidendi ratione euidente plenius conſtet.*

§. II.

Omnes autem nequitias ac laedendi rationes recens natis exitioſas hic recenſere ſuperfluum et a ſcopo meo alienum eſſe exiſtimo; dum plurimae commemoratae leguntur in ſcriptis Medico-forenſibus v. gr. TEICHMEYERI Inſtitut. Med. Leg. p. m. 236. ſqq. Clar. ALBERTI Syſtem. Iurisprud. Med. Tom. I. p. 168. ſq. *Eiusd.* Commentat. in Conſt. Crim. Car. p. 267. ſq. Inter omnes vero recenſitas ſcopo meo conueniens eſt et maximam meretur attentionem *abruptio vel diſciſſio funiculi vmbilicalis absque ligatura iniecta*, item non facta foetus ab vteri placenta ſolutio; quae omnium malitioſarum technarum foetum enecantium primum occupat locum, et omnium frequentiſſime hodie in praxi forenſi et Autoribus Medico-Legalibus occurrit, ita vt raro inueniantur caſus de infanticidio, vbi hic funiculus decenter filo conſtrictus fuit.

§. III.

Ex phyſiologicis adducere huc cogor, quod infans

fans in vtero cum matre cohaereat *interueniente quodam funiculo carnoso*, aliquomodo contorto, a medio circiter infantis ventre ad placentam vteri exporrecto, in *quo latent vasa sanguifera tria*, scil. vnica vena in sinum venae portae infantis insinuata, quae ex placenta vterina sanguinem foetus nutritioni et incremento inseruientem aduehit; *et binae arteriae*, vtplurimum ex vtraque arteria foetus iliaca interna prodeuntes, quorum officium id est, vt sanguinem in foetu abundantem ad matris placentam vterinam remittant. Vid. Celeberr. D. PRAESIDIS Comp. Anatom. p. 109. Quamprimum nunc foetus ex vtero materno egressus est, cessat necessitas funiculi vmbilicalis; ergo vel discinditur vel auellitur.

§. IV.

Quum itaque hoc facto binae arteriae et vena vna (§. III.) funiculi vmbilicalis dissectae apertum nanciscantur hiatum, sanguinem ex corpore foetus fundentem; ita vt vberrima infantum ex haemorrhagia vasorum vmbilicalium demortuorum prostent exempla, consueta ab antiquis et forsan a primis iam temporibus fuit ligatura huius funiculi vmbilicalis filo satis forti circumducto, vel saltem eius compressio aliaque obturatio, ea intentione, ne infans per haemorrhagiam ex vasis vmbilicalibus certe non exilibus, vti egregie depicta et aeri incisa videmus in Dissert. *de necessaria funiculi vmbilicalis vi vasorum structurae in nuper natis deligatione*; sub praesidio Cl. BOEHMERI Halae 1745 ventilata, tenellula vita pri-

priuetur. Vniuerſale enim erat effatum et communis, ob frequentes huius rei obſeruationes, concludendi modus, *quod ex intermiſſa funiculi vmbilicalis deligatione foetus neceſſario et abſolute lethalem experiri debeat haemorrhagiam.*

§. V.

Hanc aſſertionem ad noſtra fere vsque tempora pro veriſſima ac indubitata ob dictam modo rationem venditabatur, vt nemo de eius cogitaret limitatione. Hinc, quando de infante mortuo, cui funiculus vmbilicalis haud conſtrictus erat, quaeſtio ventilabatur, an a cauſſa violenta interemtus fuerit, mox non ſolum a Medicis in relationibus iudicialibus, ſed etiam a variis Collegiis Medicis ſententia eo decernebatur; foetum *ex haemorrhagia per funiculum vmbilicalem*, vel ex propoſito, vel ignorantia vel negligentia non deligatum, viuere deſiiſſe. Vid. AMMANNI *Medicina Critica. Caſ. LXIX.* et VALENTINI *Pandect. Med. Legal. P. II. de Infanticidio Caſ. XXI. p.* 630. Ibi ſermo eſt de infante viuo nato, in pauimentum ab alto delapſo, et deinde adhuc viuente ſub lectum, vbi quoque mortuus eſt, poſito, cui funiculus vmbilicalis non conſtrictus erat. *In ſectione* obſeruabant depreſſionem oſſis occipitis et ſanguinem ibi ſub cranio extra vaſa effuſum; attamen Facultas Medica Lipſ. in reſponſo ita loquitur: „Vtique praeſentiſſimam mor- „tem et lethalitatem abſolutam *cauſſatur non facta* „*vaſorum vmbilicalium deligatio*, dum hac ratione in- „fans ſanguine et ſpiritibus vitalibus priuatur, pro-

„ut experientia ſuffragiis ſuis hoc comprobat; ideo „etiam Medici ſine exceptione, *non factam vmbilicali-„um vaſorum deligationem pro abſolute et ſimpliciter „lethali reputant.*„ Ipſe VALENTINVS l. c. in *Introductione ad Cap. de Infantic. p. 551* huic adſtipulatur ſententiae. Item ex recentioribus BAIERVS in *Introduct. in Med. forenſ. p. 19. adhuc aſſerit „Vmbilicalis fu-„niculi apparens abruptio violenta aut reſectio, neglecta „deligatione, evidens infanticidii perpetrati praebet in-„dicium.*„ ALBERTI *Comment. in C. C. C. p. 121.* dicens: „*Certum eſt viuum infantem eumque ſanum „e funiculo non deligato funeſtam experiri haemorrha-„giam.*„ Multos alios hanc ſententiam tam grauiter aſſerentium hic allegare ſuperſedeo.

§. VI.

Noſtro tandem aeuo SCHVLTZIVS Hallenſ. Prof. primus, ni fallor, fuit, qui in Diſſ. Halae 1733. habita, problema *an vmbilici deligatio in nuper natis abſolute neceſſaria ſit?* in partem negatiuam reſoluit, et ibi oſtendere conatus eſt, quod infantes in ſtatu naturali et ſano in lucem editi per vaſa vmbilicalia tantam non patiantur ſanguinis profuſionem, ex qua vita defungi poſſint, adeoque *non facta funiculi vmbilicalis* deligatio pro abſoluta cauſſa mortis cenſeri nequeat. Fundamenta et neruum probandi *deſumſit Autor partim ex analogia ſtructurae vaſorum vmbilicalium hominum et brutorum*, quibus vltimis funiculus vmbilicalis nulla munitur ligatura: partim ex peculiari, quam in hac et alia Diſſ. de vaſis vmbilicalibus

bus natorum et adultorum defendebat, conſtitutione et ſtructura vaſorum vmbilicalium, quod ſcil. haec vaſa vel reſecta vel diſrupta *ſeſe prorſus ad locum originis retrahant, et hinc viam ſanguini praecludant:* partim denique *ex obſeruationibus*, quarum primam adducit ex Actis phyſ. med. Acad. Nat. Cur. Vol. II. [p.m. 115] Obſ. L. Vbi recenſetur de honeſta femina pariente gemellos, quorum vnus iam diu natus, et cui funiculus vmbilicalis proxime ab ipſo ventre abruptus erat, tam diu ſine ligatura decubuit, vsque dum obſtetrix accerſita aduenit, et gemellorum alterum cum ſecundina extraxit. *Tunc videt obſtetrix primo excluſum in tam longo tempore plane nihil ſanguinis amiſiſſe, foetu tamen ſuperſtite.* Secunda obſeruatio deſumta eſt ex epiſtola ab Excell. TREWIO ad SCHVLTZIVM data, quae hiſtoriam refert *de foetu, cui funiculus vmbilicalis non deligatus, nec ſanguis multus inde effuſus*, attamen ſequenti nocte, forſan ex nimia refrigeratione, praegreſſa nocte perpeſſa, mortuo, in cuius ſectione *nullus ſanguinis defectus obſeruatus eſt.*

§. VII.

Huic ſententiae quoque fauet Clar. Jenenſ. Med. Prof. KALTSCHMIEDIVS, Praeceptor quondam meus pie colendus, in Programmate *de intermiſſa funiculi vmbilicalis poſt partum deligatione non abſolute lethali*, *Diſſertationi de ſcorbuto frigido* ſub Praeſidio Cel. HAMBERGERI, Praeceptoris quoque mei omni honoris cultu proſequendi, Ienae 1751 publici iuris

ſactae, praemiſſo. Ibi primo *a contractione arteriarum diſciſſarum ſpontanea*, haemorrhagias in operationibus chirurgicis ſaepius occurrentes, ſiſtente; deinde quoque *ex comparatione vaſorum vmbilicalium* brutorum maiorum cum hominibus facta concludit, quod et in infante *lethalis haemorrhagia ex vaſis vmbilicalibus oriri non debeat*; hinc et ipſe periculum fecit in duobus infantibus ſecundum ipſius verba: „Impune id „fieri credebam, cum intermiſſa deligatio, ſi haemor-„rhagiam produceret, eadem ſtatim ſuſcipi poſſe cre-„derem, vel per compreſſionem inhiberi. Feci ita-„que bis periculum et in altero caſu vix decem, in „altero vix viginti guttas ſanguinis amiſit infans.„ *Aliud exemplum* proſtat in ALBERTI *Syſt. Iuriſprud. Med. T. III. Caſ. XIII. p. 138.* Sermo ibi eſt de foetu, *cui funiculus vmbilicalis proxime ab vmbilico abruptus erat*, ex quo nulla facta ſanguinis profuſio, licet per os ſanguis emanauerit. Infans adhuc per ſex horas inter viuos exſtitit. In ſectione ſugillationes in capite repertae, ſanguis inter cutem et cranium effuſus, item inter meninges: nihilominus tamen *Medicus referens mortem ex abrupto funiculo vmbilicali renunciauit*, non obſtante, teſtimonio in Actis reperiundo, *quod nulla ex vmbilico facta ſit haemorrhagia.* Sed Celeb. Facultas Med. Hallenſis infantis mortem ex aliis cauſſis inductam eſſe in reſponſo aſſeuerabat. Plures eiusmodi caſus annotatos eſſe adſerit ALBERTI *Comment. in C. C. C. p. 122.* hisce verbis: „Non „deſunt obſeruationes *funiculi vmbilicalis non deligati, vnde vitae infantis nullum contigit damnum.*

§. VIII.

§. VIII.

Ex praemiſſis itaque liquet, alios infantes per vaſa vmbilicalia non deligata plane nullam expertos eſſe haemorrhagiam, *alios vero haemorrhagia quidem correptos eſſe, aſt minime lethali.* Propterea Autores §. VI. et VII. nominati *abſolutam lethalitatem ex intermiſſa funiculi vmbilicalis deligatione inferendam eſſe negant.* Sed longe plura poſteritati tradita exſtant *exempla infantum ex haemorrhagia vaſorum vmbilicalium defunctorum*, quibus funiculus vmbilicalis vel prorſus non vel inſufficienter deligatus fuit. v. gr. *Select. Francofurt. p. 327. Commerc. Norimb. 1734. Obſ. 34. 1735. hebd. 32. 1737. p. 196. Ephem. N. C. Dec. II. an. VII. Obſ. 193. Vol. I. Obſ. 169. Vol. II. Obſ. 50.* MAVRICEAV *derniers obſeruations ſur la groſſeſſe. Obſ. 44. et 143.* RICHTERI *Deciſ. Med. forenſ. p. 353.* ACTA BEROLINENSIA *variis locis*, multisque aliis ſcriptoribus tam artis Obſtetriciae quam Caſuum Med. forenſium. Imo ipſe Venerand. D. PRAESES, vti mihi narrauit, Helmſtadii duo notauit exempla, vbi in honeſtarum mulierum infantibus ligatura funiculi vmbilicalis quidem facta erat, attamen minus cauta et ſufficiens, vnde ſanguis, dum in lecto vel cunis decumbebant et dormientes habebantur, ad mortem vsque effluxerat, et infantes mortui reperti ſunt in lecto, in ſanguine quaſi natantes. Quum itaque in Medicina forenſi *generaliter concluditur ab eo, quod vtplurimum fit*, hinc prorſus abſonum non eſt, ſi intermiſſa ligatura funiculi vmbilicalis, tanquam abſoluta

causſa mortis, generatim tamen loquendo, renunciatur; ſicuti a plerisque probatiſſimis noſtri aeui ſcriptoribus factum eſt. Vid. Ill. D. FABRICII, Prof. Med. Praeceptoris mei ad vrnam colendi Diſſertatio, exhibens *praecipuas cautiones in ſectionibus et perquiſitionibus cadauerum humanorum pro vſu fori obſeruandas* §. XII. p. 9. ALBERTI *Comment. in* C. C. C. *p. 121.* et paſſim in *Syſtem. Iuriſpr. Med.* SCHVRIGIVS in *Embryologia p. 854.* aliique

f. Vol. II. no. 40.

§. IX.

Quum igitur ſcriptores Medico-forenſes de lethalitate intermiſſae ligaturae funiculi vmbilicalis inter ſe diſcrepant, quilibet facili perſpiciet negotio, quod *Iureconſulti inculpatas Infanticidas defendentes, hunc Medicorum diſſenſum, tanquam exoptatam et optimam occaſionem, corpus delicti pro dubio vel prorſus nullo declarandum*, ambabus arripiant, in tali ſcil. caſu, vbi praeter neglectam funiculi vmbilicalis deligationem *nullae violentae ac mortiferae laeſiones inueniuntur;* dicentes: Ipſi Medici non mediocris famae ac eruditionis teſtantur, quod ex omiſſa funiculi vmbilicalis ligatura haemorrhagia abſolute lethalis non oriatur. Inde concludunt, nullam adeſſe laeſionem exitioſam, hinc *non certo conſtare de infantis occiſione, ergo non adeſſe corpus delicti*, et conſequenter inquiſitae accuſatae non poſſe irrogari poenam mortis.

§. X.

Quando nunc Medicus iudicialem adminiſtrans ſectio-

fectionem, et iudicium ſuper lethalitatem deponens, praeconceptae opinioni et praeſumtioni fortiter inſiſtit, vt vaſa vmbilicalia non obturata abſolute ad mortem infantis vſque ſanguinem plorare debeant; quomodo Defenſorum exceptioni §. IX obuiam iturus eſt? quomodo illam excutiet? *Meliori ratione hoc fieri nequit, niſi lethalitatem probando*, i. e. *cauſſam mortis ex ipſo foetu mortuo diſſecto* ad oculos demonſtrando. Quemadmodum enim „mors naturalis ae„que ac violenta ſemper fere quaedam ſui in *cada„uere veſtigia relinquit notabilia*, quorum accurata „exploratio et a ſe inuicem diſtinctio vtramque in „hoc negotio paginam abſoluit,„ vti differit. Ill. D. FABRICIVS l. c. p. 15. It. LANCISIVS *in Lib. de ſubitaneis mortibus p. m.* 287 hiſce verbis: „Nihil eſt, „quod *nos doceat apertius*, *quam ipſa cadauerum ſe„ctio*, quae occultas necis cauſſas ad ſolis lucem eui„denter exponit.„ Ita cumprimis in *eo caſu*, *vbi de lethalitate omiſſae funiculi vmbilicalis ligaturae ſermo eſt*, *cauſſa mortis ad oculos demonſtrari poteſt*, vt probatio iſta ſit luce meridiana clarior.

§. XI.

Cauſſam mortis ex non deligato funiculo vmbilicali dependere ab haemorrhagia vaſorum vmbilicalium lethali omnes vnanimi ore aſſerunt Autores. Haemorrhagia autem haec fit lethalis, *quando tanta ſanguinis copia per vaſa vmbilicalia effluit*, *vt reliquus* ſanguis in corpore remanens *non ſufficiat* cor et vaſa ſanguifera ita replendi, vt illa in ſanguinem adhuc contentum

tum pressione sua agere nequeant; (de relaxatione cordis vasorumque ex sublato fluidi neruei influxu ob sanguinis defectum hic nihil dicam, ne nimis prolixus euadam) *sublata itaque pressione solidorum in sanguinem, tollitur quoque sanguinis propulsus*, i. e. cessat circulatio laticis rubicundi sanguinei ad vitam necessaria, ideo mors presso pede sublatam insequitur circulationem. Quando itaque ob quascunque caussas sanguini per vasa vmbilicalia effluxum tentanti agger opponitur, vt supra laudata sanguinis quantitas per vasa vmbilicalia promanare nequeat, sanguinis circulus ergo et vita continuari potest, *hinc in hoc casu nulla mortifera oritur haemorrhagia.*

§. XII.

Ex anatomia practica obseruationes quasdam huc trahere cogor: quod scil. in sectione hominum non ex haemorrhagia mortuorum arteriae quidem sanguine plerumque orbatae; venae autem, *dexter ventriculus* cordis et *dextra cordis auricula sanguine repletae reperiantur.* In illis itaque, quos haemorrhagia sustulit, *necesse est, vt eorum venae, cor et eius auriculae* vel omnino aut prorsus vel quoad maximam partem sanguine exhaustae sint. Id quod confirmant sectiones hominum haemorrhagia exstinctorum. Qualia exempla vberrima legi possunt in Scriptoribus Medico-legalibus. Imo Celeberr. et Venerand. D. PRAESES, cuius dexteritati hac in re certo credere licet, *in Compend. Anat. T. II. p. 86* obseruationem quandam huc praecipue spectantem adnotauit,

de

de foemina gemellos gerenti, quae, poſtquam vnum gemellorum excluſit, lethalem experta eſt haemorrhagiam; in eius ſectione tam matris quam alterius gemellorum in vtero adhuc latitantis, *corda ac vaſa maiora ſanguine vacua deprehendit.*

§. XIII.

Quae cum ita ſint, optime ita concludendum eſſe exiſtimo; *Vbi in foetus ſectione cor cum auriculis et venae maiores, praecipue caua ſuperior et inferior, item vena portae ſanguine adhuc repletae inueniuntur, ille foetus non obiit ex haemorrhagia vaſorum vmbilicalium:* ergo omiſſa funiculi vmbilicalis deligatio hic tanquam necis cauſſa non accuſanda venit. E contrario, *quando in corde eiusque auriculis et venis allegatis vel plane nullus vel ſaltem admodum parcus ſanguis deprehenditur, certiſſime infantis interitus ex nimia ſanguinis per vaſa vmbilicalia non deligata profuſione ortum traxit;* poſito nempe, quod nullum adſit vulnus externum, nec alia laeſio, vnde ſanguinis effuſio per vaſa ſanguifera alia, vel in thorace vel in abdomine diſrupta, adſit vel reperta ſit.

§. XIV.

Medicus itaque ad inſpectionem cadaueris infantuli, de quo quaeſtio ventilatur, an violenta cauſſa interemtus ſit, legitime requiſitus, vt non ſolum regiones corporis externas perluſtrare, ſed et interna trium cauitatum contenta indagare, et quid inuenerit

indicare, vel vt ICti dicere solent, *deponere* debeat, plerique Autores Medico-forenses valde et quidem merito vrgent atque intendunt. Sectionem itaque suscipiens, postquam caput, cerebrum et collum peruestigauit, remoueat sternum, et, antequam pulmones pro consueto experimento cum illis in aquam proiiciendis instituendo, e thoracis cauo eripiantur, *simul abdomen aperiatur;* tunc cor cum venis annexis toto suo decursu in conspectum veniunt, vt inde, vtrum sanguine plena an vacua sint, visu et tactu melius explorari possit, quam si, abdomine non aperto, pulmones, vti alias nonnullis moris est, cum corde e thorace eximuntur; quia hac ratione ex venis, in thorace discissis, sanguis ex corde et vena caua, tam superiori quam inferiori, in cauum thoracis effluit, nisi filo circumiecto venae deligentur, vt tunc quantitas sanguinis contenti rite determinari nequeat.

§. XV.

Quando nunc Medicus in sectione corpusculi infantilis *cor cum auriculis et venis maioribus adhuc sanguine repletum reperit,* illico hanc rem, Iudici, Scabinis aliisque praesentibus patefaciat, eamque non pro inutili censeat, sed in viso reperto claris verbis commemoret. Docet enim tam Iudicem quam Collegia Medica, quibus Acta inquisitionalia committuntur, foetum ex haemorrhagia per vasa vmbilicalia minus deligata non esse exstinctum. *Quodsi vero cor eiusque auriculae cum venis maioribus vel plane vel maximam partem sanguine exhausta et collapsa deprehendit,* eandem Medicus obser-

obſeruet cautelam, oſtendendo ſcil. adſtantibus vaſa ſanguine vacua, *vtpote praeſentaneum tunc et certiſſimum ſignum, foetus mortem ex funiculo vmbilicali haud deligato inductam indicans*, eamque denique rem accuratiſſimo ſtudio in relatione ſua Iudici tradat atque renunciet. *Hoc ſignum longe certius eſt illo*, quod a nonnullis commendatur Autoribus: inſpicienda nempe eſſe linteamina, quibus foetus circumuolutus fuit, v. gr. BOHNIVS *de renunciatione vulnerum p. 185* inquit: „Quam quidem circumſtantiam (ſcil. haemor„rhagiam lethalem per vaſa vmbilicalia) dignoſcimus, „*ſi vel linteamina*, quibus natus inuolutus, vel locus „in quo occultatus repertusue, multum cruoris pro„fuſi oſtendant„ It. ALBERTI *Syſt. Iurispr. Med. T. I. Caſ. XII et XIII in relatione Medica.* Sed, quis non videt, *infantem ex amiſſo ſanguine re vera mortuum, poſt mortem a malitioſis mulieribus lauari atque linteis puris et mundis rurſus obuelari poſſe?* Et, vnde ſcimus, vtrum ſanguis repertus a matre, an a nato prouenerit?

§. XVI.

Veritatem huius noſtrae ſententiae probant relationes Medicae iudiciales, quae paſſim in ALBERTI *Syſt. Iurispr. Med.* legi poſſunt; vbi primo in relationibus Medicis notatum legitur, *quod totum vaſorum ſyſtema in infantibus ſanguine orbatum*, viſcera alias rubicunda, nunc pallida, et tota cadaueris diſſectio prorſus incruenta fuerit; deinde ex Actis inquiſitionalibus adfirmatur vel ab infanticidii inculpata vel

ab aliis partui ſuperuenientibus, quod multum ſanguinis ex vaſis vmbilicalibus foetus effluxerit. Confirmant porro hancce ſententiam TEICHMEYER. *Inſtit. Med. Leg. p. m.* 235 hiſce verbis: „*Quando infans* „*ex haemorrhagia funiculi vmbilicalis moritur, nulla* „*vel exigua ſanguinis quantitas in corpuſculo et viſceri-* „*bus deprehenditur. Corculum* cum ſuis auriculis flac- „cidum eſt, nec ſanguine repletum. *Vaſa omnia*, im- „primis maiora *ſunt euacuata.* Hepar, lien et reli- „qua viſcera pallent.„ Idem teſtatur BOHNIVS *l. c. p. 185* ALBERTI *Comment. in C.C.C. p. 121* et *Syſt. Iurispr. Med. T. I. p. 188.* Simili etiam modo *Collegium Medicum* hic Helmſtadii in pluribus eiusmodi caſibus, qui ipſi, vt ſententiam diceret, transmiſſi fuerunt, ſemper reſpondiſſe Ill. D. PRAESES mihi narrauit, et caſus atque Reſponſa mihi legenda dedit, quae vero, dum breuitati ſtudeo, hic referre non poſſum.

§. XVII.

Haec accurata inſpectio cordis vaſorumque maiorum in illis cadaueribus, quibus funiculus vmbilicalis non fuit deligatus, Iudices et Collegia Medica certiores reddit, *vtrum foetus inde mortuus ſit, an ſecus.* Interdúm enim per faſcias et linteamina, deligationis vices comprimendo ſuſtinentia, vel per frigus externum vel foetus debilitatem, vel peculiarem vaſorum vmbilicalium conſtitutionem, haemorrhagia vaſorum vmbilicalium auertitur, vt ligatura non opus ſit; morbus autem internus infantem denique enecat, tunc appa-

ret

ret funiculus vmbilicalis non deligatus, et ſigna adſunt partum viuum innuentia. Porro fieri poteſt, vt ſub ipſius partus actu caput foetus iam extra vteri orificium propendeat, ita vt reſpirare iam poſſit, reliqua vero pars corporis intus in vtero adhuc haeret, vt tam cito expelli nequeat, quo facto foetus debilitatus nimis mox poſt partum absque matris culpa et dolo ſubinde moritur, antequam ligatura funiculo vmbilicali iniiciatur, ergo nulla haemorrhagia lethalis adfuit; tunc ſub ſectione quidem ſigna partus viui, ſed ſimul ſanguis adhuc in corde et vaſis maioribus ſufficienter haerens reperiuntur; ergo ibi ex certis ſignis concludendum, mortem per vmbilicum minus deligatum non factam eſſe: quapropter tunc mater, quae antea ob grauiditatem occultatam, partum clandeſtinum, et infanticidii ſuſpicionem ad torturam grauata erat, ſi hoc facto ſigna certa non facti infanticidii (poſita ſcil. quod ſemper ſuppono, nulla alia laeſione lethifera) adducuntur, adeoque ſuſpicio infanticidii tollitur, et torturae tunc a ICtis non ſubiicitur. Medicus itaque, cui haec cautela curae cordique non fuit, conſcientiam ſuam valde premere et commaculare poteſt, dum ex Medici culpa eo facto matres innocentes non ſolum torturae, ſed et vltimo ſubinde ſupplicio obnoxiae fieri poſſunt. Noxiae autem et *verae infanticidae, neglecta hac inſpectione, poenam et mortem promeritam effugere poſſunt*, ſi nempe propter hanc curam ſiue inſpectionem non adhibitam Collegium Medicum occiſionem foetus dubiam eſſe declarat. Quapropter rebus ſic ſtantibus Medicus

ſecans

ſecans cauſſa eſt, quin poena legibus diuinis aeque ac humanis homicidis ſiue infanticidis ſancita exequi nequeat. Colligitur inde ſumma huius in his caſibus inſpectionis neceſſitas.

§. XVIII.

Sed *neceſſaria quoque eſt ea inſpectio cordis vaſorumque, vbi cadauer cum funiculo vmbilicali ligato offertur.* Fieri enim poteſt, vt ſceleſtiſſimae matres vel impiae earum adiutrices infanti nato funiculum vmbilicalem diſruptum vel diſciſſum ex propoſito nulla ratione comprimant, et foetu ex haemorrhagia per vaſa vmbilicalia iam denato, *deinde funiculo vmbilicali ligaturam admoueant.* Niſi in hoc caſu inſtituatur inſpectio et depoſitio repletionis aeque ac exinanitionis cordis eiusque auricularum et vaſorum; certo concluſio Iudicii eo verget, quod funiculus vmbilicalis rite deligatus fuerit, ergo nulla fieri potuit haemorrhagia lethalis, hinc infanticida ab vltimo ſupplicio et forſan etiam a tortura liberatur.

§. XIX.

Verum enim vero, quum foetui, qui Medico ſecandus committitur, funiculus vmbilicalis vel eſt deligatus vel non deligatus; in §. XVII et XVIII autem oſtendimus, *inſpectionem cordis et venarum maiorum et depoſitionem ſuper illarum repletionem et euacuationem in vtroque hoc caſu neceſſariam eſſe;* ſponte ſua, dum tertius ſiue intermedius caſus impoſſi-

possibilis est (per princip. contradictionis) exinde fluit, *inspectionem cordis vasorumque maiorum sub quacunque legali foetuum sectione summe necessariam esse.*

§. XX.

Huius inspectionis cordis vasorumque necessitatem vlterius confirmat BOHN. *l. c. p. 185* quando inquit: „Deinde disquirere conueniet per cadauerculi „sectionem, *num vasa huius maiora sanguine adhuc „scateant*, vnde non propter laceratum minusque „obturatum funiculum natum periisse probabile sit; „*secus si haec euidenter exinanita* deprehendantur.„ Cl. BOEHMER *Diss. supra citata p. 68* dicit: „haemorrhagiam ex vasis vmbilicalis funiculi factam di„iudicandam esse ex *inanitione vasorum et ventriculorum cordis.* ALBERTI *Comment. in C. C. C. p. 121* hisce verbis: „Ideo sub curatiori inspectione non „modo extrinsecus, vbi foeminae pepererunt, et „quorsum viuum infantem deposuerunt, magna co„pia sanguinis inuenitur, sed *etiam vasa vmbilicalia „sanguine penitus exhausta conspiciuntur*, tanto ma„gis autem ob eandem lethalem sanguinis profusio„nem interna maiora vasa sanguifera, *quin ipsum pla„ne cor plurimum sanguine destituta et depleta* inue„niuntur, quam circumstantiam Medici et Chirurgi „sectionem administrantes accuratissimo studio annota„re et denunciare debent, quoniam huius obseruatio„nis et relationis defectus casus praesentes valde con„fundere, et quoad cathegoricam decisionem impedi„re potest. Admonendi itaque sunt Medici, vt data

occa-

occaſione hanc circumſtantiam probe obſeruent, referantque praecipue, quantum ſanguinis in corde, vaſis pulmonalibus, vena caua, hepate et capacioribus venis inuenerint„. Eiusd. Syſt. Iuriſpr. Med. T. I. Append. Caſ. IV. Ibi *relatio Medica plane nullum violentiae externae ſignum in cadauere adfuiſſe perhibet, praeter neglectam ligaturam funiculi vmbilicalis*, inde Medicus deponens ad abſolutam cauſſam mortis concludit, quum nec externe ſanguinem viderit, nec de interna vaſorum depletione vnicum verbum protulerit; propterea quoque Celeb. Facultatis Medic. Hallenſ. cenſuram incurrit in Reſponſo p. 14 et 15. Praeſertim dum ipſa mater confeſſa eſt, ſe hunc infantem viuum adhuc linteaminibus inuoluiſſe, qua propter alii Medici infantem ſuffocatum eſſe renunciarunt. Ibid. Tom. II. Caſ. X. Medicus deponens adfirmauit, multum ſanguinis in ſiniſtro cordis ventriculo adhuc adfuiſſe, foetum tamen ex funiculi vmbilicalis deligatione omiſſa mortuum eſſe; ſed in Reſponſo Ill. Facultatis Med. Hall. idcirco Medicus ſecans valde reprehenditur et haecce mortis cauſſa negatur. It. Tom. III. Caſ. XI. Relatio Medici nullam facit vaſorum depletionis mentionem, mortem tamen ex funiculo non deligato ortam eſſe renunciat: hinc Defenſor illam relationem mancam declarat et inſufficientem, quoniam non indicauerat, an cor adhuc ſanguine repletum fuiſſet. Eaedem res circumſtantes in Reſponſo Facultatis Med. Hall. deſiderantur, ideoque infanticidium ab ea in dubio relinquitur. Idem factum eſt in Caſu XVI. Deinde quo-

que

que Tom. V. Caſ. V. in Reſponſo Facultatis Med. Hallenſ. iudicatur, infantem ex non deligato funiculo vmbilicali mortuum non eſſe, quia ſanguis adhuc in vaſis cerebri et ventriculis cordis repertus ſit. Ibid. Caſ. VI. In relatione Medica legitur: *funiculus vmbilicalis non fuit ligatus, et in corde ne minimum ſanguinis reperiundum. Sed nulla fit mentio vaſorum ſanguiferorum;* propterea haec deſideratur in Reſponſo Fac. Med. Hallenſ. dum ſimul ſigna quaedam ſuffocationis adſuerunt. Vtriusque caſus acta et *exempla et huic Helmſtadienſi Academiae* decidenda oblata ſunt, quae vero eadem ratione deciſa ſunt. Et ſic plura ad nauſeam vſque legi poſſunt exempla neceſſitatem inſpectionis cordis et vaſorum maiorum probantia. Hinc maxime mirandum, quod adhuc hodie illa cautio tam frequenter negligatur, quum certe ad principalia ſectionis infantum iudicialis momenta pertineat.

§. XXI.

Antecedentes autem aſſertiones ſaltem propoſitae ſunt absque reſpectu ad alias res circumſtantes, tam ante, quam in et poſt foetus excluſionem. *Adfirmaui nempe, quod cor cum auriculis ſuis et venae maiores ſanguine vel prorſus vel maximam partem vacua reperta, certiſſima ſint ſigna foetum ex haemorrhagia per vaſa vmbilicalia defunctum indicantia.* Sed tantum abeſt, vt mox inde ad infanticidium peractum concludere poſſet Medicus, vt potius ſemper

 ſecun-

ſecundum regulas Medicinae forenſis accuratiſſimo ſtudio et in omnes res obuias alias inquirere, ac quaelibet obuenientia ſigna coniunctim ſumere debeat, ſi iudicium certum, et omnibus numeris abſolutum exhibere cupit.

§. XXII.

Quod non ſemper a corde vaſisque maioribus ſanguine exhauſtis, absque aliis ſignis coniunctim ſumtis, ad infanticidium perpetratum conludere liceat, ſequentia docebunt:

I) *Foetus in vtero materno adhuc degens vel ex plenaria vel ex aliquali placentae vterinae ab vtero ſolutione, vel prorſus lethalem experiri poteſt haemorrhagiam;* ſicuti ex Venerand. D. PRAESIDIS ſupra §. XII. prolata obſeruatione probatum eſt: vel ex forti haemorrhagia adeo viribus priuari, vt ſub ipſo partus actu, vel mox poſt partum, animam exhalet. Tunc itidem cor et vaſa maiora ſanguine non repleta inueniuntur, quamuis mater haemorrhagiam hancce nullo modo ſiſtere potuerit; adeoque nullum adſit infanticidium, nec ex propoſito, nec ex ignorantia vel negligentia commiſſum. Idem fieri poteſt, quando funiculus vmbilicalis circa embryonis artus circumductus diſrumpitur ex conuulſionibus embryonis. (vt quidam perhibent, quod vero mihi improbabile videtur.) Sed tunc vix euitari poteſt, quin mater quoque enormem largamque patiatur haemorrhagiam,

tam

tam ante, quam in partu; quae, ſi probari poteſt, hic ſignis probantibus quoque adnumerari cenſetur.

II) *Obſeruationes* BOHNII *l. c. p. 181. 186.* It. *Obſtetricis Brandenburgicae Cap. VI. p. 128* teſtantur, *interdum ſpaſinum adeo fortem vteri, foeminis ſtantibus vel obambulantibus, tam ſubito citra ſpem ſuperuenire, vt foetus vno quaſi ictu ex vtero protrudatur*, et niſi extraordinaria longitudo vmbilicalis funiculi id prohibeat, ille vel a placenta vterina vel cum ſecundinis ab vtero auellatur foetusque in terram decidat; mater vero vel ex hoc ſpaſmo fortiori vel ex terrore percuſſa itidem lipothymia proſternatur, vt interea ex auulſi funiculi vmbilicalis haemorrhagia foetus viuere deſinat. Mors eiusmodi inſecuta eſt absque praemeditato conſilio matris, et absque eius negligentia, aut culpa: ergo mater et hic non eſt cauſſa mortis.

III) Mater *conſortii expers ſub conuulſionibus pariens*, *pedibus ſuis foetum calcitrando* vel corpus hinc inde iactitando funiculum vmbilicalem inuita diſrumpere et haemorrhagiam infanti lethalem inducere poteſt; quam rem tamen minime in tali ſtatu euitare potuit, dum mentis non fuit compos.

§. XXIII.

Paucis nunc adhuc inquirendum eſt, *an ex in-*

ſpectione cordis et vaſorum maiorum ſigna foetus viui vel mortui nati peti poſſint. Nonnulli ſcil. Autores ex ea ratione, quod ad ſanguinis profuſionem neceſſario requiratur actio cordis et ſanguinis circulus; *hinc mortuus ſanguinem non fundat*, contendunt, *quod foetus viuus natus ſit, ſi haemorrhagia funiculi vmbilicalis praeceſſerit;* contra vero mortuus excluſus ſit, *ſi ex funiculo vmbilicali non deligato nullus promanauerit ſanguis* v. gr. BOHNIVS *l. c. p. 170 quando inquit:* „ Porro attendi meretur, *num funiculus non deligatus multum cruoris fuderit?* de quo ſi conſtet, viuum exſtitiſſe partum, veroſimile ſit; *ſecus, ſi parum eius comparuerit*, appulſu nempe ſanguinis penes foetum, in vtero qui exſpirauerat, iamdum deficiente.„ Ibid. p. 185 his verbis vtitur: „*Cum* „*parcior ſanguinis profuſio tenellum ante partum ex-* „*ſpiraſſe innuat.*„ Excell. HEBENSTREIT *in Diſſert. de funiculi vmbilicalis humani pathologia p. 39 dicit*: „Luculentius vitae in aere actae ac *indubitatum omni-* „*no ſignum eſt, ſi ſanguinem ex fune foetus dimiſerit*„. Sed, quando ad ſuperius dicta aliquantulum ſaltem reſpicimus, mox inde elucet, theſes horum aliorumque magnae famae Virorum non eſſe infallibiles. *Quod enim haemorrhagia funiculi vmbilicalis praegreſſa non ſemper innuat infantem viuum natum*, patet ex §. XXII. Altera quoque propoſitio; ſcil. quod foetus in vtero iam exſtinctus ſit, ſi ex funiculo vmbilicali non deligato nihil cruoris effundatur: limitatione valde indiget; dum non in omnibus infantibus

ſanguis per vaſa vmbilicalia non deligata effluit, vti §. VI. VII oſtendi.

§. XXIV.

Propterea in quolibet eiusmodi caſu occurrente *ſigna quoque a pulmonibus, inteſtinis, veſica vrinaria, externo foetus habitu, item ex ipſis Actis coniunctim ſumi debent*, ſi aliquid certi concludere et veritatem recte eruere volumus. Sed dantur caſus tam ambigui tamque dubii, in quibus quaedam phaenomena vitam foetus eiusque mortem violentam adfirmant; alia vero contrarium credere iubent, vt fere impoſſibile ſit iudicium de iis exhibere indubitatum, praeſertim, quia inquiſitae earumque affines aut adſtantes non ſemper veritatem recte enunciant et confitentur. In eo ſtatu in relatione Medica, prouti ſemper omnes res circumſtantes adducendas eſſe, ſcriptores Medicoforenſes vrgent, Medicus omnes conditiones probe annotet et rite perpendat, atque deinde ex valentioribus et ponderoſioribus argumentis, niſi ad certitudinem, ad probabilitatem ſaltem, concludat. Si enim vita foetus et mors ex dolo vel culpa probabilis facta eſt, tunc infanticidii inculpata ad torturam grauata eſt, quo facto, niſi ſponte confiteatur, confeſſio deinde a ICtis eis extorquetur. Sin vero magis probabilis ſit mors foetui in vtero iam inducta, tunc inculpata torturae non ſubiicitur. Ex hiſce collectis videre eſt, tam ad torturam quam vltimum ſupplicium infanticidii accuſatis dictitandum et decernendum

multum conferre relationem Medicam accuratam et perfectam. Medicus itaque conſcientiam ſuam, quantum fieri poteſt, liberare debet, ne ſanguine innocenti eam maculet, quando nempe ſanguinem ſanguine accumulat, efficiendo, vt innocentes non ſolum torturae ſubiiciantur, ſed etiam capite plectantur; aliae vero noxiae mortem meritam non experiantur.

NOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO

IOANNI DANIELI FARENHOLZIO

GOSLARIENSI

CANDIDATO DIGNISSIMO

S. P. D.

LAVRENTIVS HEISTERVS.

Mox poſtquam ab illuſtri Academia Ienenſi, in qua per triennium fere ſtudiis et philoſophicis et medicis incubuiſti, huc veneris, cognoui non ſolum, excitatum et perſpicax TVVM ingenium, verum etiam quod non illotis manibus Hygienes ſacra intrare volueris, et quod in omnibus Philoſophiae partibus et inprimis eis, quae Medicum et exornant et ex Celſi iudicio, perfectiorem reddunt, TE probe exercueris: id quod partim ex ſermonibus priuatis, quos TEcum ſaepe habui, partim ex publico loco, quando Opponentis vices, ſicuti ſaepe factum eſt, cum laude ſemper obiiſti, perſpexi. Adhuc magis vero id cognoui, dum in aedibus meis inquilinus factus es, quam auide occaſiones quaſcunque quaeſiuiſti et ambabus quaſi manibus amplexus es, quando aegri a me conſilium expetierunt, et cumprimis tales, qui morbis laborabant, qui auxilium per manum et ſcalpellum deſiderabant, cumprimis vero egenorum aut pauperum, qui chirur-

gos

gos ob labores soluere non potuerunt, ex misericordia et vt disceres, quomodo et curandi et deligandi sint, et tandem habitum eiusmodi in rebus acquireres, dum probe nosses, quod vsus, sicuti aliis in rebus, ita et potissimum in Medicina et Chirurgia, *faciat Magistrum.*

Praeterea etiam mature et recte cognouisti, quod Medicus hodie pro vero et genuino non haberi soleat, qui solum officium Medici *Clinicum didicit*, vti BOHNIVS, magnus ille Medicus, sapienter et erudite iam dudum docuit, verum quod etiam *Officium Medicum forense noscat*, si ad omnia, quae a Magistratu et iudicibus a Medicis bonis requiruntur, se aptum idoneumque reddere vult, quemadmodum tu et lectione eiusmodi casuum et colloquio, de illis rebus, vbi res difficiliores TIBI modeste explicari petiisti, facere fategisti. Hinc sectiones cadauerum, quoties occurrerunt, non neglexisti; multo minus sectiones et curationes Chirurgicas, quas ego in viuentibus perfeci aegris, quarum plures easque satis graues ac periculosas hic vidisti, imo et curationes, quomodo deligabantur, accurate et inspexisti et ipse tandem tam bene perfecisti, vt satis in rebus eiusmodi non solum leuibus verum et grauibus, TIBI fidere potuerim, ita vt multas curationes a me inchoatas, bene ac feliciter ad finem deduxeris, id quod multi alias, qui pus, sanguinem et sordes auersantur, haud facile discere cupiunt. Denique etiam, vt TVOS profectus etiam in Medicina forensi orbi erudito ostenderes, Thema vexatum elegisti de *cadauerculis illarum, quae infanticidii reae habentur*, Medici vero et sic dicti Physici, qui cadauercula haec secare et inspicere debent, in sectionibus et relationibus suis, plerumque omittunt, *vasa scil. cordis maiora sanguifera examinare*, et quomodo se habuerint, indicare, id quod postea saepissime de vita et morte eorum iudices incertos reddit. Cum vero hoc in dissertatione hac tam bene docueris, gratulor TIBI non solum de hoc tam bene et proprio marte elaborato specimine, TIBIque his testor, quod tam ad officium *clinicum, et Medicum et Chirurgicum*, quam etiam ad *forense* perquam sis idoneus, quod de paucis, hactenus dici potuit Candidatis. Vale.